

A szerdai felhőszakadás hatalmas pusztítást okozott a Pannónia-utcai Suhajda-telepen. Első kép: a Suhajda-telep lakói. Középső kép: a Suhajda-telep egyik „utcája”. A sikátor két „háza” között zsinigre akasztott fehérenműek száradnak. Jobboldali kép: a hatósági bizottság csütörtökön délelőtt megtekintette a Suhajda-telepet. A helyszíni szemlén elhatározták, hogy a telepet lebontják. Képünk: Liber tanácsnok (2) Peyer Károly nemzetgyűlési képviselővel (3) beszélget. Baloldalt (1) Suhajda János, a telep bérlije, áll.

Az áradás fölösleges ijedelmet, a felhőszakadás nagy károkat okozott.

Zivatarok országsherte. — A Duna még mindig árad. — Állandó árvízveszedelmi késznlét.

Csütörtökön folytatódta azok a munkálatok, amelyek a szerdai felhőszakadás következtében szükségessé váltak. A déli órákban a főváros összes mérnökei Zajc tanácsos mérnök vezetésével kimentek Újpestre és Óbudára, hogy a veszélyeztetett területeken helyszíni szemlét tartsanak. Az óbudai hajógyárnál a Margitsziget alsó részén az áradás kiöntött és két munkásházat is elborított a víz. A Római fürdőnél egészen a vasuti töltésig öntött ki a Duna, itt a víz átsapott a töltéseken és

16 ház került az árterületet kellős közepébe.

Nyugat felé pedig a talajvíz fölfakadt és a kerteket, továbbá a szántóföldeket elárasztotta.

Ujpesten, a Külső Váci-uton, a Kemény Zsigmond-utcánál a Dunasor mindenütt víz alatt áll, úgy-hogy itt szivattyúval sem lehet dolgozni. A Megyeri-utcában, amely a Fóti-ut és a Váci-ut között van,

60 centiméteres víz borítja az uttestet.

Természetesen a pincéket itt mindenütt elárasztotta a víz. Az áradás az újpesti szigeten is egyre tart és a fölfakadt talajvíz következtében a sziget

jámból, éreztem, minő nehezére esett a megválás tölem. Odatámaszkodott a ringatózó falakhoz, egy távoli villanylámpa fénye játszott a szőke haján. Főlemelte arcát, úgy hallgatott.

Egyetlen könnyezecske indult még útnak elkésve a pillái alól, ez remegett egy kicsit, bujkált, aztán leperdült a földre, mint a gyöngyszem. Hiába néztem utána.

— Harry Gillow. Őszinte leszek! Sohase jutott volna eszembe, hogy föllépjek ön ellen, ha azt nem látom, hogy veszedelemben van, ami a legdrágább nekem.

A kapitányra néztem.

— Semmi sem volt veszedelemben. Félreérti a helyzetet.

Adam Knight a karfára tette a kezét.

— Szerettem volna másképen, higye meg, másképen mérközni önnel Millicentért. Megalázott-nak érzem magam így és mégis ezt kell tennem! Harry Gillow, ön ellen nincs más út a mossouli borzalmak után!

A kapitány Millicentet nézte, szinte símogatta a tekintetével.

— Ezer meg ezer emberi vércsöppet, nyomorék tagokat, eltorzult gyermekeket és haldokló szülőanyákat kérek öntől számon, Harry Gillow! A mossouli borzalmak leírói csak úgy nevezték önt: a verívó, a munkatigris! A szörnyű vádak cáfolatlanok és széftutott a nagy katasztrófa után a világon Harry Gillownak az a kijelentése, hogy emberi erő neki nem probléma. Csak eszköz arra, hogy minél nagyobb munkaeredményt adjon ki vele!

Összevontam a szemöldeimet. Most már emlékeztem. Igaz! Ezt én mondtam, a halottak dombjai fölött, amikor toronymagasságban lángoltak a kőolajforrások és sortűzek, géppuskák peregték, ropogtak a munkatelepeken.

Emberieitlen voltam? Lehet! De akárhogy is történt, tudom, hogy úgy kellett tennem! Adam Knight beismerésnek vette meglepő hallgatásomat. Folytatta lassú hangon, nagyon ügyelve Millicentre, hogy ha ez elájul, ő legyen az, aki fölfogassa.

— Mikor ön, Harry Gillow mérnök, telepet kapott a mossouli kőolajmezőkön, első dolga volt, hogy odavette munkaorvosnak David Molton doktort. Előre megállapított tervük volt ez és hihet-

közepén közel egy méteres víz áll és így egészen furcsán, míg a sziget széleit alig öntötte el a víz, addig

a sziget közepe, többek között a sporttelep is, teljesen víz alatt áll.

Egyébként Ujpesten a főlszakadt csatornák rendbehozásához csütörtökön már a kora hajnali órákban hozzáfogtak, de a munka nagy nehézségekbe ütközött, mert a csatornák bejáratait a Duna elöntötte és a víz visszaszorítását igen megnehezítette.

Semsey újpesti polgármester csütörtökön végigjárta a veszélyeztetett területeket, hol az újpesti tűzoltók és mentők motorcsónakon járják be az árterületet és a kilakoltatásoknál segédkeznek.

A főváros helyszíni szemléi.

Liber tanácsnok és Solti műszaki főtanácsos végigjárták a Suhajda-telepet, az Augusztia-telepet, a Zita-telepet, továbbá Kelenföld és Óbuda mélyen fekvő területeit.

Megtekintették a Duna egész védelmi vonalát és tapasztalataikról referáltak Sipőcz polgármester-

len embertelenséggel hajtották végre, amit kiszámítottak, a nagy vétközök zsenialitásával. Így volt, Harry Gillow?

Megrendültem. Egyszerre megértettem, hogy a mossouli katasztrófa így került ki az embermiliók elé! Ezt hiszik rólam? Nem Adam Knight, aki vádol és nem ő az, akinek felelnem kell, hanem az egész emberiség!

Önkéntelenül is lehajtottam a fejem, amikor beszélni kezdtem.

— Vérhas pusztított az el bakiri telepen, ahol én kutattam olaj után a mossouli körzetben. Nagyon sok munkás kellett, csupa arab, perzsa, ethióp és néger gazfickó, aki csak lustálkodott, zabált és lopta a napot, ette a rengeteg költséget. Ekkor jelent meg David Molton a munkatáborban. Magas, szikár ember volt, olyan száraz, hogy szinte feszült a sápadt bőre a csontjain. Ott állott mögöttem a furatásoknál és nem vettem észre. A nagyértékű gép körül ott dolgoztak az arabok és én üvöltve vezényeltem őket, különben leheveredtek volna a forró-ságban. Szinte lógott a nyelvük, de én nem engedtem pihenőt.

— Fordítsd! Még egyet! Még egyet, te kutya, hiszen eltörrik a gép!

Most az arab megállott, reszketve és ingadozva. Hozzáugrottam, elrugtam a géptől, hogy ordítva és jajveszékelve hemperedett a mélységbe, de én megmentettem az utolsó pillanatban a gépet. Majdnem utánazuhantam én is. Az arabot alig birták aztán előkeríteni a fenékről. Kitért rajta a vérhas.

David Molton mindent látott. Elémbe állott és a kezét nyújtotta:

— Vegyen föl a munkatelep orvosává! Azt hiszem, egymásra találtunk. Itt van a diplomám, a többit majd soravesszük.

Azt hittem, megőrült. Orvosom akar maradni a sivatagban? De később megértettem mindent. Mindig eszemben maradt az első találkozásunk jelenete és felejthetetlen lesz az utolsó is.

Elhallgattam. Millicent lassan szedte a lélekzetet, Adam Knight pedig tovább folytatta a mossouli vádak felsorolását.

— David Molton orvos veszedelmes örült volt és ön vak eszközt talált benne, hogy retentő eszméit megvalósítsa. Ön rendelte meg a hírhedt ceyloni majomszállítványt? (Folytatjuk.)

nek, akit megnyugtattak, hogy minden közvetlen veszély elmúlt. Megállapították, hogy a szerdai felhőszakadás csapadéka 34-től 40 milliméterig terjedt. Ezek szerint a felhőszakadás nem is volt olyan katasztrófális, de a Duna magas vízállása miatt a vészkiömlők nem működhettek, mert ezek automatikusan lezáródtak és így gőzszivattyúkkal kellett a csatornában feltorlódtatott vizet eltávolítani.

Ezek a gőzszivattyúk teljesítőképességük maximumával, ezer lóerővel dolgoztak.

A fővárosnál szombatra várják a Duna kulminációját, amely 640 m. lesz s ez a magasság a főváros lakosaira nézve semmiféle veszélyt nem jelent, mert hiszen mint emlékeztet, három évvel ezelőtt hét méter körül volt a Duna magassága s azóta a Duna mindkét oldalán a védgátrendszert még jobban kiépítették.

A főváros csatornáit nincsenek veszélyben.

A főváros lakossága körében csütörtökön riasztó hírek terjedtek el, hogy a nagy felhőszakadás következtében a főváros csatornarendszere veszélybe került. Illetékes helyen azonban kijelentették, hogy a főváros csatornahálózatát még akkor sem fenyegeti veszély, ha az abnormális esős időjárás folytatódna. A fővárosi főgyűjtőcsatorna ugyanis a modern technika minden vívmányával felszerelt

szivattyú és vízátemelő teleppel van fel szerelve

és így ha a csatornák színültig is megtelnének, akkor sem fordulhatna elő semmiféle baj.

Visszavonulóban van a víz.

Csütörtökön annak megállapítására, hogy a szerdai hatalmas zápor milyen károkat okozott, összegyűjtötték a rendőrségi és mérnöki bizottságok jelentéseit. Ezekből a jelentésekből megállapítható, hogy

a helyzet nem olyan katasztrófális,

a víz máris visszavonulóban van, sőt azok a kilakoltatások, amelyek szerdán este még szükségesnek mutatkoztak, csütörtökön már feleslegessé váltak s így az esti órákban a szerdán kilakoltatott családok már visszatérhettek otthonukba. Csupán

Ujpesten és Óbudán maradt csütörtökön éjszaka is háromszáz ember hajlék nélkül.

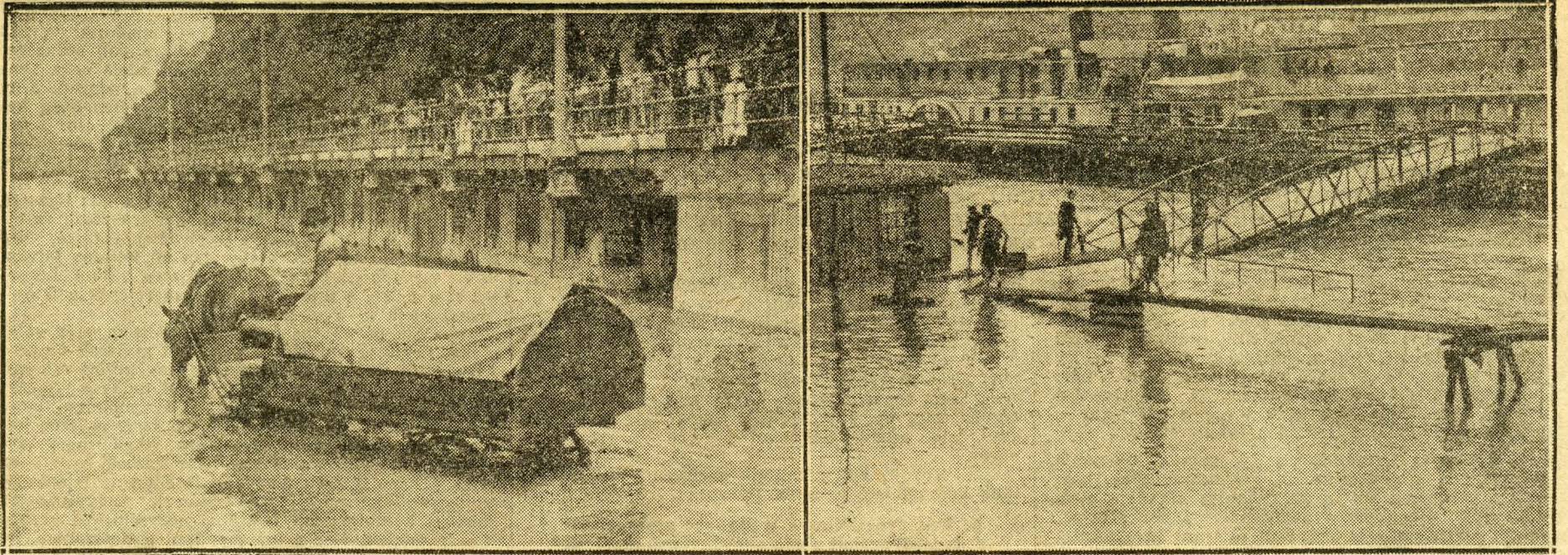
Ujpesten a Dunagőzhajózási Rt. téli kikötőjéből az árukat a közeli házak udvarára kellett szállítani.

A polgármester közgyűlési jelentése az áradásról és a felhőszakadásról.

A főváros csütörtök délutáni közgyűlésén napirend előtt dr. Sipőcz Jenő polgármester jelentést tett a közgyűlésnek a szerdai felhőszakadásról és ezzel kapcsolatban a Duna áradásáról. A polgármester megállapítja, hogy komoly árvízveszedelem nincs. A Duna áradásának tetőzését szombaton 650 centiméter körül várják. A partvédő intézkedések megtörténtek s a legéberebb elővigyázatosságot állandóan fenntartják. Komolyabb veszedelmet okozott a szerda esti felhőszakadás. Ez a főváros mélyebben fekvő területeit, így a Suhajda- és Mária Valéria-telepet borította el. Jelentette a polgármester, hogy szerdán este a közgyűlés után kiment a veszedelemben lévő helyekre Lieber Endre népjóléti tanácsnok és dr. Végh János tiszti főorvos kíséretében. Még az éjszaka folyamán elrendelte, hogy bizottság szálljon ki a helyszínre és állapítsa meg, hogy mely lakások váltak lakhatatlanná. A Suhajda-telepen mindössze két lakást kellett kiüríteni, illetve más lakásba áttelepíteni. A lakókat még az éjszaka folyamán újra elhelyezték. A bizottság csütörtök reggel újra kint járt a Suhajda-telepen és megállapította, hogy

ez a telep emberi lakásra egyáltalában nem alkalmas.

és ennél fogva a kerületi mérnök utasítást kapott, hogy az összes lakásokat vizsgálja meg és az alkalmatlan-

Képek a víz alatt álló Dunapartról. Baloldali kép: teherkocsi, amelynek lova térdig gázol a vízben. Jobboldali kép: a víz alatt álló Eötvös-téri hajóállomás.

kat üritse ki. Amikor a Suhajda-telep lakói másutt elhelyezhetők lesznek, a hatóság nyomban megkezdi a telep lebontását. A Párkány-utcában is megvizsgálták a víz alá került épületet és egy lakást ki is ürítették. A lakók elhelyezése itt is megtörtént. A többi lakók elhelyezése után lebontásra kerül ez a Párkány-utcai telep is.

A Mária Valéria-telepen nincs komoly baj. A Duna mentén, a Budafoki-uton több kunyhószerű házból, amelyek egy részét a felhőszakadás és a megduzzadt Duna árja. Ezekből a lakókat csütörtökön kitelepítették. Ha a Duna vize tovább emelkednék, ki fogják telepíteni a többi lakókat is, ezekből a házakból. Mivel ezeknél a hajlékoknál leginkább a Duna erős hullámozása okozza a bajt, a hullámozást pedig a hajók gyors közlekedése idézi elő, a főváros megkereste a hajóstársaságokat, hogy a veszélyeztetett helyeken a gőzösök lassabban haladjanak. A polgármester jelentését a közgyűlés tudomásul vette.

Állandó árvízveszedelmi késznlét a főváros hivatalaiban.

A polgármester csütörtökön délután a közgyűlés folyamán elrendelte, hogy a második és harmadik kerületi mérnöki hivatalokban szakadatlan készenlétet tartassanak. Együttal utasította az ut- és csatorna-építési ügyosztályt, ahova az árvízveszedelmi intézkedések is tartoznak, hogy *éjjel-nappal ügyeletet tartson*. A főváros tanácsa közli a közönséggel, hogy *ugy az előljáróságok, mint a városháza éjjel-nappal telefonon is a lakosság rendelkezésére állanak*.

A főváros árvízveszedelmi osztályának jelentése szerint a szerdai kiöntést nem a Duna áradása, hanem az esőzés okozta. A vízművek igazgatósága megtette a szükséges intézkedéseket a vízművek *iker-csatornáinak védelmére és ezért az iker-csatorna felé áthúzódó gátakat több helyen átvágatta*. Újpest védelmére az iker-csatornától mintegy tíz méternyi távolságra levő tavaly épített gát szolgál.

A felhőszakadás és a vasút.

A nagyarányú felhőszakadás a vonatok közlekedésében is késéseket okozott. A víz ugyanis több helyen alámoszt a tölféseket, úgy hogy a vonatok csak a legnagyobb óvatossággal közlekedhetnek.

A legelső vonatkésést szerdán este a miskolci személyvonattal jelentették. Később is az összes helyi vonatok 3-6 óras késéssel tudtak befutni a pályaudvarokra. A MÁV. igazgatósága intézkedett, hogy munkásvonatok ieduljanak utnak, hogy a víz által alámoszt tölféseket minél előbb kijavítsák.

A Duna vizállása egyre emelkedik.

A földmivvelésügyi minisztérium vízrajzi osztálya jelenti: A Duna második árhulláma csütörtökön Komáromnál tetőzött 662 centiméter magassággal és ebből következtetve a budapesti tetőzés 26-án 640-650 centiméter közötti vizállással várható. Pozsonyban a víz azonban már 21 centiméterrel apadt, ellenben Béctől felfelé újabb áradást jeleznek. Lehetséges tehát, hogy egy harmadik árhullám követi nyomon az elsőt. Csütörtökön újra 19 centimétert emelkedett a Duna vize, úgy hogy ma 626 centiméter a vizállás. Pakson a Duna vizállása előreláthatólag 28-án fog tetőzni 610 centiméter, Baján 29-én 675 centiméter és Mohácson 30-án ugyancsak 670 centiméter magassággal. A Tisza Szolnoktól felfelé apadó, attól lefelé lassan áradó, közepes vizállással.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság hajói Rómaifürdő és Tahi állomásokat az árvíz miatt további intézkedésig nem érintik.

Árvíz Szolnokon.

Szolnokról jelentik: Szolnok városa felett szerdán délután három órakor nagy zivatar vonult végig. A mintegy félórás tartó jégeső és felhőszakadás pillanatok alatt elöntötte a várost. A cigányváros és más mélyebben fekvő városrészek lakásai teljesen víz alatt állanak és valamennyi pince megtelt vízzel. A várósi tűzoltóság kivonult és emberfeletti erőfeszítéssel végezte a mentési munkálatot.

A Duna vizállása Mohácsnál rohamosan nő.

Mohácsról jelenti a Pesti Hírlap tudósítója: A Duna zsilipjeit lezárták és ezért a szerdai felhőszakadás miatt *félméteres víz gyűlt össze az utcákon*. A szivattyúk még csütörtökön éjszaka is dolgoztak. Hoffer Kálmán vármegyei főjegyző bejárta a veszélyeztetett területet. Felvilágosítása szerint

a Duna Mohácsnál csütörtökön este 6 méter 28 cm. magas.

Ha a víz szintje hét méternél magasabbra emelkedik, akkor elönti a mohácsi szigetet és *huszezer hold bevetett, lakott területet elpusztít*. Épen ezért megfeszített munkával dolgoznak mérnökök vezetésevel a védőgátak megerősítésén.

Óriási felhőszakadás Borsodmegyében.

Miskolcra jelenti a Pesti Hírlap tudósítója: Csütörtökön délután a Bükkerdőségben, a Bükk alatti községekben és felső Borsod megyében óriási felhőszakadás pusztított. Királd község határában, ahol a legnagyobb erővel dult a vihar, *áradásszerűen borította el a víz az egész vidéket*,

A hatalmas víztömeg két pásztorfiút és százötven juhöt sodort magával,

ugyhogy teljesen nyomuk veszett. A vasuti pályatestet kimosta az áradat és órák hosszai szünetelt a vasuti forgalom. Diósgyőr és Hámor községek utcai ugyancsak teljesen víz alá kerültek. A percesi bányatelepen, Lillafüreden és Miskolcon szintén nagy károkat okozott a vihar.

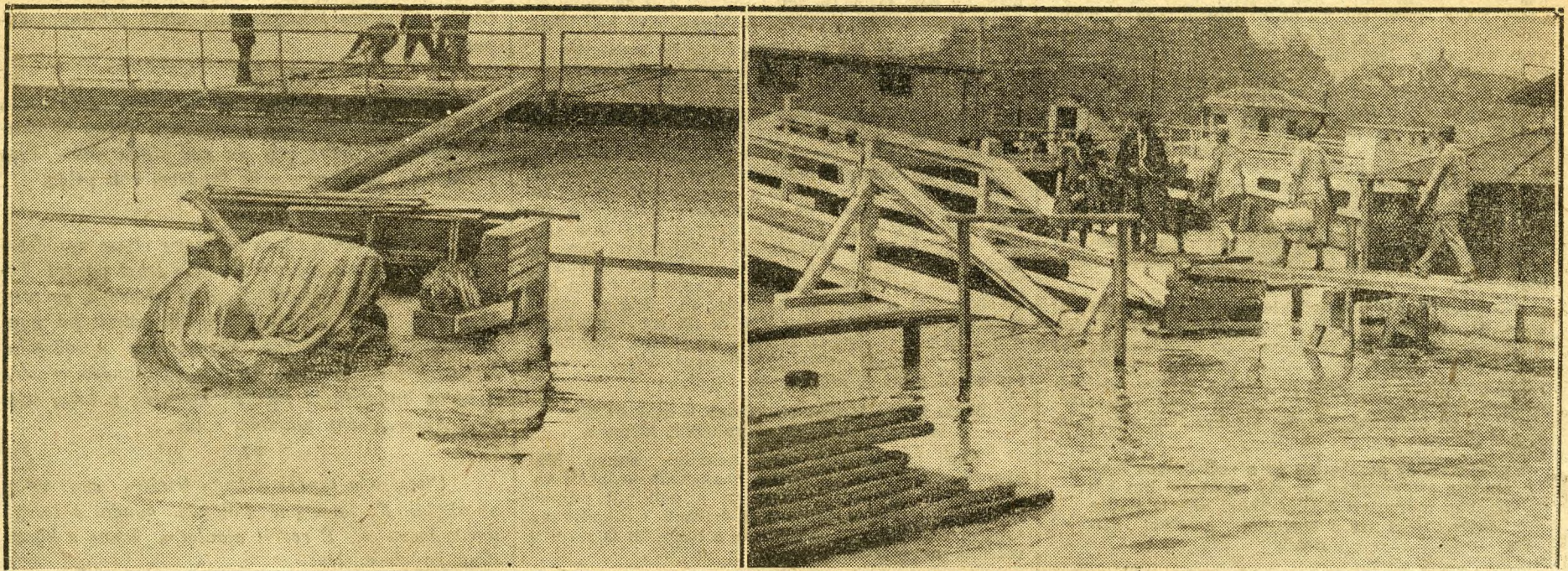
A városon keresztül folyó Szinva-patak hirtelen megdagadt. A város felső részében *több házba behatolt a víz*, amely az ujonnan épülő zenepalota állványait elsodorta. Az Urak-utcában a Szinva-patak rendes körülmények között harminc-negyven centiméter magas, most pedig *másfél méterre emelkedett*.

Győről jelentik: A Duna áradása, mely a Rábát is megduzzasztotta, csütörtökön érte el tetőzését és víz alá vonta a Cziráky-teret, a Radó-teret és a dunaparti rakodókat. A vizállás csökkenése bizonytalan időn belül várható. A szigetközi árvízmentesítő társulat szerint a Szigetközben csak vadvíz okozta a jelentékeny károkat.

A külföldi áradások.

Bécsből jelentik: A Morva és Thaya vizállása apadóban van.

Hohenauból jelentik: A Morva és a Thaya áradása következtében Hohenau, Rabensburg és Dürnkrot helységek veszélyeztetett helyzetbe kerültek. A víz alig néhány centiméterrel maradt a védőgát szintje alatt és az a *veszély fenyeget, hogy kiönt*. A tűzoltóság magasabbra emelte a gátakat. Ha azonban holnapig nem áll be javulás, katonaságot kell segítségül hívni.

Képek a víz alatt álló Dunapartról. Baloldali: gyümölcsöskosarak és ládák víz alatt állanak a dunaparti piacon. Jobboldali kép: deszkaszálakból épített hidon lehet a mohácsi hajóra jutni.